

Bilan LALIT Post-Eleksyon Zeneral 2014

Nu kanpayn elektoral ti kumanse byin boner, e nu ti byin prepare pu sa “snap election” la. Anfet LALIT ti organiz enn seminar rezidansyel an Ut pu prepare pu sa eleksyon ki nu ti dute pe vini. Nu ti fini gete ki bann pwin politik nu ti anvi met lor azanda, e ti lans nu travay lor program tutswit apre sa seminar la.

Alor, nu bi sa eleksyon la, sete pu re-met lor azanda kekyon enn nuvo lekonomi ek enn nuvo politik lor lekonomi fas-a kriz dan sistem kapitalist, pu opoz 2yem Repiblik Ramgoolam-Bérenger, pus divan pu plis demokrasi atraver enn reform elektoral ki ti deza lor azanda PT-MMM, pu met presyon pu retir kart biometrik e detrir so data-beys santralize, met kekyon Diego ek Palestinn lor azanda, pu avans emansipasyon fam e pu avans langaz maternel.

Alor, premye zafer LALIT finn fer, se travay pandan 2-3 mwa, dan tu brans parti, e dan nu reynion ebdomader “progam” onivo nasonal pu kree e tom dakor lor enn “program pu eleksyon”, baze natirelman lor nu program politik zeneral. Nu finn pibliye nu program elektoral, an forma A4, 64-paz. Sa ti le 1 Oktob, avan-mem Parlman disud le 7 Oktob, avan nerport ki lot parti. Lezot parti finn aliyn kandida avan, lerala anons zot program, ubyin byin suvan enn ti mik-mak ki fer zar li enn program. Apar L’Alliance Lepep ki finn anons so 12 mezir byin boner; me 12 mezir li napa enn program.

Taktik LALIT sete pu aliyn 28 kandida, setadir pu poze kuma “lopozisyon” pa kuma “gouvernman”.

Nu ti ena buku deba otur enn slogan pu kanpayn, e finalman nu finn swazir: “BIZIN LALIT DAN PARLMAN”.

Sa finn trape – pu plizir rezon, inklir lefet ki ena deba lor natir Parlman v/s sistem prezidansyel, e li enn zoli “pun”, enn kote, me osi Parlman li anfet sel institusyon enpe demokratik dan laparey deta. E nu ti anvi dimunn realiz sa. Buku lezot parti dan eleksyon finn adopte sa slogan la pandan zot kanpayn. E li enn slogan ki pu kit so tras: linportans enn Parlman dinamik, mem so mankman, dan prosesis kontrol Lexekitif, setadir kontrol Premye Minis ek so Kabine.

Nu ti fini kumans konseptyaliz ek dizayn nu lafis ek bandrol, anterm e konteni ek form, depi byin boner.

Anmemtan, nu ti fini eplod enn premye 12-enn YouTube lor “program” kumansman Oktob mem.

Tem prinsipal nu Program:

-Non a 2yem Repiblik Ramgoolam-Berenger!

-Bizin enn lekonomi alternatif, fas-a-kriz ekonomik!

- Plis isyu lor lekel nu amenn kanpayn (kuma ID Kard, Diego, Palestinn, vyolans polisyer, liberasyon fam, langaz maternel.)

Nu program li inklir 4 dokiman kot lezot lorganizasyon finn kontribiye pu kree enn program lor enn size.

Anfet, nu Program finn kareman montre ki nu partisipasyon dan eleksyon, li form parti enn travay politik onn-gowing.

Ena enn nuvote dan nu Program sann fwa la: Li inklir enn awtlayn nu bi ek stratezi, antan ki LALIT, konpare ar tu parti meynstriym, plis konpare ar parti kuma RA ek Bizlall.

Alor, kan nu aliyn nu 28 kandida, ki nu ti dir nu pu fer, e nu finn anfet fer li, li ti *lor baz enn program ankomin*. Pa sa bann sinema aliyn kandida avan, lerala tripot enn program pu lagalri.

Nu 28 kandida ti viz leswivan:

- Poze kuma enn lopolizyon parlamter.

- Koste ar parite zom-fam, kuma enn sinyal lor nu program pu emansipasyon fam.

- Donn tu elekter Lil Moris enn swa.

- Met 3-3 dan 2 sirkonskripsyon irbin, 2 riral.

Nu ti organiz nu dan bann klester, pu travay – setadir 4 sirkonskripsyon Port Louis, 3 Lenor, 3 Les, 2 BB ek RH, 3 Cpe-Vacoas, ek 3 Lesid, e 14+ 18 etc.

Nu finn fer enn manyer fer enn travay egal-egal lor terin, avek enn konpansasyon onivo nasyonal, par exanp, pu nu febles istorik pu LALIT dan Lenor (sirtu kot 2 gro kalib ti pe poze dan 5 ek 7 respektivman).

Nu finn kumans ar propaz nu program ek nu Youtube/DVD.

Nu finn miz fer isyu nasyonal – dan so kad sirkonskripsyon – plito ki problem lokalize tu-kur, vinn santral dan nu kanpayn, e nu finn reysi fer li.

Nu lagazet 4 paz kuma Week-End, ti anfet enn “biltin nasyonal”, e li ti petet nu zuti pli inovatif, e ansam ek nimero kandida, li ti vreman mars byin. Nu finn servi li diferan manyer: port-a-port ek osi kot bann lafwar.

Nu bann program TV ti ena enn koerans politik extra zoli. Anterm konteni, pa ti ena okenn parti osi koeran. Bann Lepep ti ena enn sertin koerans (me, kuma nu finn explike dan enn lot lartik, plito siperfisyel). Bann Les Verts, osi, ti koeran e zot kanpayn ti diyn ek egaliter, me li ti enpe “sesi-sela”, mem si li ena enn laliyn de-klas ase kler. Sirman zot koerans relatif se aköz zot finn prodir enn piblikasyon regilye, lor letan.

Lapres ti kareman boykot nu. Dan enn fason byin kri. E, detutfason, avek bipolarizasyon ki ti etablir byin

vit, tu lezot parti finn marzinalize, dan diferan proporsyon, kuma tuzur.

Dan LALIT, nu fer enn distinksyon ant rezilta kote *elektoral*, enn kote, ek rezilta kote *politik*, lot kote.

Reziltaelektoralpu LALIT

Nu finn gayn 11,400 vwa.

Li reprezant enn mwayin 410 par kandida, e sasif li depenn natirelman lor nomb elekter dan sirkonskripsyon, ki byin diferan dan diferan sirkonskripsyon.

Nu vot li otur 1%.Sa li onorab, pu enn parti revolisyoner. E seki interesan, se tu nu kandida finn rekolte plizumwin mem zar skor. Pena enn-de ki gayn buku pli gran pursantaz ki lezot, kuma sirtu EDP.RA ek Parti Justice Social, kot zot gayn ant 8 ek 30 fwa plis ki zot ko-manb.Seki grav ladan, dan sa lekar la, se pa telman so sif, me lefet ki zot finn rod sa lekar la, par donn rol “lider” pu enn-de zot kandida, enn kote, e par servi plis mwayin dan sertin sirkonskripsyon. Zot finnkol foto kuler zis sertin zot kandida! Inkrwayab pu parti sipozeman de-gos, fer politik otreman, me li vre. Sa vedir zot pa osi interese pu zot program rant dan Parlman, ki pu zot lider rant dan Parlman.

Rezilta Politikpu LALIT

LALIT, malgre nu skor 1%, finn reysi a 100% fer *lanze* eleksyon, pwin santral eleksyon, vinn lor nu bann pwin. Setadir nu ti kontribiye dan enn gran mezir pu determinn azanda sa eleksyon la.

Nu ti fer sa atraver azir vit tir trak “masif” kont 2yem Repiblik, azitasyon pandan enn an kont Kart ID biometrik (sirtu kontak ek tu Konseye Vilaz dan pei), kanpayn lor linportans Parlman kuma instans pu kontrol lexekitif, aliyn preske lamwatye fam, met Diego lor azanda, mem met kestyon Palestinn lor azanda, e plis ki tu, nu politik lor kestyon ekonomik (somaz, kreasyon nuvo sektor lekonomi ki donn dimunn travay) ti santral. Lefet nu ti tir nu program boner, pibliye li, distribye li, finn ede. Fer nu Youtube, mont li.

Sinon, posib ki sa L’Alliance Lepep ti kapav forme, me lor enn baz “Mme Soornack”, koripsyon, skandal, etc. E lerala dimunn ti pu’nn vote lor bann pwin banal, pa lor bann pwin profon. Me, anfet dimunn finn rezet enn Prezidan avek puvwar, finn rezet partaz puvwar ant 2 sef, finn rezet Kart Idantite,

Anfet ala seki nu finn reysi met lor azanda, e sa pu kit so tras pu klas travayer:

- Non a 2yem Repiblik! Tu parti finn rebran sa, e li pwin prinsipal Lepep. Alor, li awt.

- Wi, a kreasyon anlwa! Sa osi, tu parti inn koze, e sa ti santral dan lekip SAJ-Lutchmeenaraidoo dan kanpayn. Mem PT-MMM ti anons kreasyon anlwa, zotmem.

- Non a ID Kard obligatwar e so data-beys. Sa osi, inn vinn enn promet Lepep: detrir data-bes.

- Diego: L’Alliance Lepep inn anonse zot pu al ICJ.

- Palestinn: Alliance PT-MMM inn dir li pu uver enn lanbasad.

- Nu nomb for kandida fam(43%) ti enn tranplin pu program pu fam.

- “Parlman” ti vinn santral dan kanpayn, anparti gras-a-nu kanpayn lafis, bandrol, ansam avek nu kanpayn pu enn lot form demokrasi pli direk, kot elekter kapav revok depite par enn petisyon siyne.

Pa tultan ki enn parti politik ki gayn enn rezilta marzinal, kapav determinn azanda ziska enn tel pwin.

Rezilta pu Striktir LALIT

Si striktir nu parti ranforsi, sali pu nu pli gran gin, antan ki parti. Zame enn eleksyon pa finn ed nu direkteman avek rekritman. Me, sann fwa la, petet li diferan. Ena buku dimunn ki finn telefone, avoy email, donn nom pu adere. Sa, li depenn lor nu travay anver zot asterla.

Konklizyon ek enn zoli “leson” depi eleksyon pu nu Lapres, li pa pu nu. Li pu nu adverser de-klas. Alor, nu bizin devlop nu prop medya.

Santral dan nu prop medya:

Brans dan tu landrwa – kumanse par etabli rezozon partu.

Revi, ogmant so sirkilasyon post-eleksyon

Trak, dan nuvo manyer distribye pu azute ar lagar.

E se sa, travay ki divan nu. Asterla, nu ena enn posibilite rekrite lor baz nu bann lide, lor baz nu program, ki finn byin repandi pandan kanpayn. Nu bizin viz pu devlop enn rezozon dan tu rezyon, e distribye Revi, ankurazlekter sumet lartik – nercher so kapasite ekrir, swa dikte so lartik ar u, sumet li. Kumsa, LALIT vinn enn buyonnman nuvo lide.

E nu bizin kontiye liye sa travay la ar mobilizasyon otur nu bann kanpayn, e ar analiz onivo nasyonal.

Nu bizin kontiyn avek nuvo metod de-lit ki nu finn kree: enn YouTube ase regilye pa ti pu mal. Nu bizin distribye trak abityel dan lagar granmatin, e lerala landime, e Dimans lezot plas.

Sitasyon politik anfet li byin propispu LALIT. Ezemoni Travayis ek MMM inn kase.Pena enn lot ezemoni ki’nn ranplas li ziska ler. Lezot lafors disparat finn expoz zot politik ase santrist, ase oportunist, e nu bizin kontiyn nu travay nob ver enn nuvo sosyete, kot nepli ena diferan klas sosyal.